

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. v právní věci žalobkyně **V.V.**, bytem XX, zastoupené daňově-poradenskou společností ARIADNA, spol. s r.o., se sídlem Bořivojova č.21, Praha 3, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova č.427/31, Brno, **o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství Ústí n/L, se sídlem Velká Hradební č.61, Ústí n /L čj. 7398/12-1300-501078 ze dne 9. července 2012,**

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Finančního ředitelství Ústí n/L čj. 7398/12-1300-501078 ze dne 9. července 2012 s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Finanční ředitelství Ústí n/L svým ve výroku rozsudku označeným rozhodnutím ze dne 9.7.2012 zamítlo odvolání žalobkyně Věry Vacíkové proti platebním výměrům Finančního úřadu v Jablonci n/N ve výroku jeho rozhodnutí popsaným a tyto platební výměry potvrdilo. V odůvodnění se pak zabývá finanční ředitelství odvolacími důvody a v reakci na ně popisuje své závěry skutkové a právní.

Žalobkyně V.V. ve své včas podané žalobě navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí finančního ředitelství zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Současně žádá o náhradu nákladů řízení, které vyčísluje. Podstata uplatněných žalobních bodů spočívá nikoli v polemice s výši daně stanovené platebními výměry, ale v porušení norem procesně právních. Poté, co cituje příslušná procesní ustanovení daňového řádu a s nimi související úvahy různých autorů v Komentáři k tomuto zákonu, soustředila žalobkyně své námitky do dvou základních bloků.

Konstatuje, že ve věci byla provedena daňová kontrola, jejímž výsledkem bylo doměření daně. Zásadní vadou řízení ale bylo, že nebylo současně formálně zahájeno doměřovací řízení (§ 143 z.č. 280/2009 Sb., daňového řádu – DŘ) podle § 91 DŘ. Doměřovací řízení je řízením nalézacím, které musí být formálně zahájeno podle § 91 DŘ a jedině v řádně zahájeném řízení lze po ukončení daňové kontroly vydat rozhodnutí, v daném případě platební výměr. Proto nebylo – li jako v dané věci řádně řízení zahájeno, pak správce daně není oprávněn takové rozhodnutí vůbec vydat. Daňový subjekt musí být vždy informován o tom, jaké řízení je zahajováno, v jaké je procesní fázi, např. zda je zahájena daňová kontrola apod., tudíž musí být daňový subjekt informován i o tom, že je zahájeno řízení vyměřovací, doměřovací apod. Tato zákonná podmínky splněna nebyla. Toho si bylo vědomo i finanční ředitelství, který sice dalo formálně za pravdu odvolatele, avšak nesprávně tuto vadu bagatelizovalo s tím, že se nejedná o vadu takové intenzity, která by činila rozhodnutí správce daně nezákonným.

Druhý okruh námitek věnuje žalobkyně tomu, že nebyla řádně vyzvána k předložení důkazů, o kterých se v doplňku odvolání zmiňuje, ačkoli v daňovém řízení neplatí princip koncentrace, a proto může dokazování pokračovat i v odvolacím řízení i na základě návrhů odvolatele, jak vyplývá i z ust. § 111 odst. 2) DŘ ale i z ust. § 112 a 113 téhož zákona. Nové důkazy žalobkyně v doplňku odvolání označila a pokud finanční ředitelství je od ni nevyžádalo, pak své rozhodování zatížilo vadou, protože správní orgán je povinen zjistit skutkový stav co nejúplněji k řádnému stanovení daně a není ani vázán návrhy daňového subjektu.

Finanční ředitelství ve svém písemném vyjádření k podané žalobě, které bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 2.11.2012, navrhuje žalobu zamítnout. Poukazuje na novelu daňového řádu zákonem č.30/2011 Sb., a protože daňová kontrola byla zahájena až za účinnosti této novely, byl postup správce daně bezchybný.

Soud podle § 75 z.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) přezkoumal v rámci žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí, vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dospěl k následujícímu závěru.

K vadě vytýkané v **prvé části** podané žaloby, která se týká vydání platebních výměrů, aniž bylo řádně zahájeno doměřovací řízení, soud přijal tento závěr.

V první řadě soud zdůrazňuje, že pramenem práva je zákon a nikoli úvahy uvedené v různých komentářích či manuálech, byť jistě i ty mohou přispět (a často i přispívají) k jednotnému výkladu zákona.

Soud souhlasí s názorem žalobkyně, že finanční úřad měl ve smyslu ust. § 91 odst. 1) DŘ ve znění účinném v době řízení formálně zahájit doměřovací řízení (§ 143 DŘ), např. současně se zahájením daňové kontroly (§ 143 odst. 3 DŘ). To ale neučinil a zahájil přímo daňovou kontrolu. Toto pochybení také popsalo i se svým závěrem finanční ředitelství v napadeném rozhodnutí. Soud byl ale povinen zkoumat, a to ve smyslu § 76, odst. 1, písm. c) s.ř.s., zda tato vada mohla mít (reálně) vliv na zákonnost rozhodnutí o meritu věci. Na tuto otázku musel ale odpovědět negativně, a to především z následujících důvodů.

Stěžejní otázkou je, zda formálním nezahájením doměřovacího řízení mohlo dojít ke zkrácení procesních práv daňového subjektu a tím mohlo reálně dojít k vadnému vyměření (doměření) daně.

Sama ustanovení §§ 141 až 143 DŘ neobsahují z tohoto pohledu nic, co by již nebylo stanoveno v rámci rozsahu práv a povinností daňového subjektu v ust. § 85 a násl. DŘ (daňová kontrola). Žalobkyně byla o svých právech řádně poučena a nebyla zkrácena ani na svém právu využít řádného opravného prostředku.

Je nezbytné, aby byl daňový subjekt řádně obeznámen se smyslem úkonu správce daně tak, aby mohl svých procesních práv řádně využít (§ 6 DŘ). V dané právní věci žalobkyně ani netvrdí, že by ji nebyl důvod zahájení daňové kontroly znám, neboť z jejích úkonů je zřejmé, že význam a cíl řízení chápala a prakticky jediné, co správci daně (a žalovanému) vytýká, je neuvedení jediné holé věty např. v zahájení daňové kontroly, že „se současně zahajuje doměřovací řízení podle § 141 a násl. DŘ“. Ostatně tuto výtku uplatnila žalobkyně poprvé až v odvolání. Je nesporné, že neuvedení této věty správcem daně je procesním pochybením, avšak toto pochybení je z hlediska ochrany procesních práv žalobkyně zcela bezvýznamné, a bylo by jen „bezduchým“ formalismem, pokud by soud z takového pochybení vyvozoval závěr o nezákonnosti platebního výměru. Jest otázkou, co vedlo zákonodárce k formulaci ust. § 91 odst. 1) DŘ. Je ale pravdou, že si uvědomil zjevnou nadbytečnost formálního zahajování řízení, neboť v novele daňového řádu zákonem č. 458/2011 Sb. již v novelizovaném ust. § 91 odst. 1) je zahájeno řízení prvním úkonem správce daně (byť novela je ohledně tohoto ustanovení absurdně účinná až od 1.1.2015). Pro úplnost je třeba uvést, že již tzv. „technická“ novela (z.č. 30/2011 Sb.) účinná od 1.3.2011, když v dané právní věci byla zahájena daňová kontrola protokolárně až dne 29.6.2011, zčásti odstranila přebytný formalismus v tom, že u tzv. „postupů“ (a postupem je mj. i daňová kontrola) již od 1.3.2011 není třeba formálního zahajování řízení, byť soud připouští, že díkce tohoto ustanovení nepatří k nejasnějším. Proto také klade důraz na výše řečený rozbor o vadě nemající vliv na správnost rozhodnutí.

K vadě vytýkané žalobkyní **ve druhé části** žaloby soud uvádí následující. Nesporně lze dokazování doplnit i v řízení odvolacím, je ale otázkou, zda to bylo reálně možné s ohledem na zjevný nedostatek součinnosti ze strany žalobkyně (§ 6 odst. 2 DŘ a § 92 téhož zákona).

Poté, co byly žalobkyni řádně doručeny dodatečné platební výměry z 9.1.2012 (daň z přidané hodnoty), podala žalobkyně v zákonné lhůtě blanketní odvolání proti těmto platebním výměrům, a to ze 17.2.2012.

Písemnou výzvou doručenou žalobkyni dne 6.3.2012 byla vyzvána, aby do 15-ti dnů po doručení výzvy: a) uvedla důvody nesprávnosti či nezákonnosti platebních výměrů, b) označila důkazní prostředky k tvrzením o skutkovém stavu a c) učinila návrh na rozhodnutí.

Reakcí na tuto výzvu bylo doplnění odvolání též z 17.2.2012, doručené správci daně až dne 21.3.2012, ve kterém sice žalobkyně zmiňuje některá zákonná ustanovení a obecný nesouhlas s rozhodnutími finančního úřadu, avšak bez uvedení jakýchkoli konkrétních údajů a souvislostí, bez označení smluv a dalších daňových dokladů, tj. takových konkrétních

údajů, ze kterých by mohl správce daně čerpat směr dalšího dokazování. Zmíněné doplnění nelze podle názoru zdejšího soudu pokládat za uvedení konkrétních skutkových námitek a ani za označení konkrétních důkazů, které mají odvolací námitky potvrdit. V závěru žalobkyně uvádí, opět zcela obecně, že přílohou podání jsou tři krabice s daňovou evidencí a s daňovými doklady k jednotlivým zdaňovacím obdobím podle textu. Uvedené krabice ale finančnímu úřadu doručeny nebyly. Ten posečkal a až 25.5.2012 předložil písemnost s předkládací zprávou finančnímu ředitelství a dne 30.5. byl zaslán tomuto ředitelství správní spis. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 9.7.2012, tj. s dostatečnou prodlevou, aby mohla žalobkyně, pokud by ale chtěla, důkazy zaslat. Soud může již z uvedené rekapitulace vyvodit následující.

Tvrdí-li žalobkyně, že měla být opětovně vyzývána k předložení důkazů, pak soud poukazuje na to, že žalobkyně především **nesplnila ani výzvu** k odstranění vad odvolání, neboť jak soud již zdůraznil, doplněné odvolání neobsahovalo ani jediný konkrétní údaj, týkající se odpočtu daně (§ 73 z.č. 235/2004 Sb.), tedy žádné konkrétní odkazy, ve kterých žalobkyně spatřuje splnění zákonných podmínek pro uplatnění nároku na odpočet daně podle zmíněného ustanovení. O to více poukazuje, avšak bez souvislosti s předmětem podání (doplnění odvolání), na zákaz koncentrace a uvádí další procesní ustanovení včetně tehdy poprvé uplatněné výtky nezahájení doměřovacího řízení bez uvedení skutkových údajů. Doplněk odvolání tedy neobsahuje ani náznak odkazu na konkrétní daňový případ (např. odpočet v konkrétním obchodním případě aj). I příloha, která nebyla s dodatkem doručena, a soud nabyt přesvědčení s odkazem na již řečené a dále uvedené, že nebyla žalobkyni zaslána zcela vědomě, je označena žalobkyní jen naprosto obecně tak, že z tohoto popisu nebylo možno nic zjistit a vyvozovat. Správce daně řádně a srozumitelně vyzval žalobkyni, ta jeho výzvu nesplnila a nebyl důvod, aby byla vyzývána opakovaně. Stále platí zásada v daňovém řízení, že s povinností tvrzení je spojena povinnost tvrzení prokázat, tj. zde důkazní břemeno spočívalo na žalobkyni a ta se své povinnosti ke své újmě nezhostila. Bylo by jistě možné přehlédnout omylem nezaslanou přílohu, pokud by se jednalo jen o listinu, nelze však přehlédnout nedeaslání tří krabic dokumentů.

Od zahájení daňové kontroly je totiž zřejmé, že se žalobkyně snaží řízení co nejvíce prodloužit a oddálit stanovení daně.

Na výzvy (telefonické, formou SMS, či písemné) buď vůbec nereagovala (výzvy z 20.7.2011 a 25.7.2011), popř. slibem předložení daňových dokladů, který nesplnila (z 19.9.2011). Nereagovala včas ani na písemnou výzvu k účasti na jednání (účast nutná) na den 10.10.2011, za neúčast obdržela i pořádkovou pokutu a pokusila se neúčast omluvit lékařskou zprávou, podle které byla ale v pracovní neschopnosti až od 31.10.2011. Na finanční úřad se nikdy nedostavila, ač byla k osobní účasti vyzvána, za ni jednala buď jednatelka či manžel na základě plné moci. Zjevně se nejedná o ojedinělé problémy ale o systematickou snahu žalobkyně daňové řízení mařit či alespoň co nejvíce oddálit i s ohledem na běh prekluzivní lhůty. I tyto poznatky vedou soud k závěru, že i postup žalobkyně v řízení od odvolání byl veden výhradně s tímto cílem.

Soud nemohl podané žalobě přiznat důvodnost, a proto mu nezbylo, než ji jako nedůvodnou zamítnout podle § 78 odst. 7) s.r.s.

Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto ji náhrada nákladů řízení nepřísluší podle § 60 odst. 1) s.ř.s. Protože takové náhrady nežádal správní orgán, soud rozhodl i tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 10. října 2013

Mgr. Karel Kostecký,
předseda senátu